

**МІНІСТРЕСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ТА РЕСТАВРАЦІЯ

**Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В4Образотворче мистецтво та реставрація
галузі знань ВКультура, мистецтво та гуманітарні науки**

Кваліфікація: Бакалавр образотворчого мистецтва та реставрації.

ВСТУП

Освітня програма (ОП) вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки за спеціальністю В4 Образотворче мистецтво та реставрація розроблена на основі Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України рівня за галуззю знань В Культура, мистецтво та гуманітарні спеціальністю В4 Образотворче мистецтво та реставрація, затвердженого наказом МОН України від 24.05.2019 р. № 725

ОП Образотворче мистецтво та реставрація акредитована Національним агентством із забезпеченням якості вищої освіти (Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 488, 23.07.2020 р.).

Робоча група:

1. **Кириченко Олена Іванівна** – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри мистецької освіти ЦДУ ім. Володимира Винниченка(гарант освітньої програми).
2. **Гарбузенко Лариса Володимирівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мистецької освіти ЦДУ ім. Володимира Винниченка.
3. **Пунгіна Ольга Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мистецької освіти ЦДУ ім. Володимира Винниченка.
4. **Тимофієнко Ганна Володимирівна** – директор художньої школи імені О.О. Осмьоркіна міста Кропивницького
5. **Короленко Анастасія Андріївна** – бакалавр другого року навчання спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Чернова Віта Василівна – директор художнього-меморіального музею О.О.Осмьоркіна

Хворост Андрій Васильович – голова Кіровоградської обласної організації Національної профспілки художників України

1. Профіль освітньої програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» галузі 02 «Культура та мистецтво»

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка Факультет педагогіки, психології та мистецтв Кафедра мистецької освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Освітня кваліфікація – Бакалавр образотворчого мистецтва та реставрації
Офіційна назва освітньої програми	Образотворче мистецтво та реставрація
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки, 10 місяців
Наявність акредитації	ОП Образотворче мистецтво та реставрація акредитована Національним агентством із забезпеченням якості вищої освіти (Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 488, 23.07.2020 р.).
Цикл / рівень програми	НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), На базі ступеня «молодший бакалавр» («молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). На основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за даною спеціальністю, визначених цим Стандартом вищої освіти. Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством
Мова викладання	Українська (окремі освітні компоненти викладаються англійською мовою).
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення освітньої програми
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://cusu.edu.ua/ua/spetsialnosti/023-obrazotvorche-mvstetstvo-dekoratyvne-mvstetstvo-restavratsiia/osvitni-prohramy-navchalni-planu
2 – Мета освітньої програми	

Формування професіоналів, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів у галузі професійної мистецької діяльності та характеризується певною невизначеністю умов.

3 – Характеристика освітньої програми

**Предметна область
(галузь знань,
спеціальність,
спеціалізація)**

Галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»
Об'єкт: цілісний продукт предметно-просторового візуального середовища.
Цілі навчання: формування фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів мистецької діяльності та характеризується певною невизначеністю умов. Теоретичний зміст предметної галузі: поняття, концепції, принципи, еволюція образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва; опис, аналіз, витлумачення, атрибуція мистецьких творів та шкіл мистецтва.
Методи, методики, технології: порівняльно-історичний, семіотичний, формальний аналіз, інноваційні методики створення та реставрації мистецьких об'єктів, теорія і методологія проведення наукових досліджень в сфері образотворчого та декоративного мистецтва.
Інструменти та обладнання пов'язані з процесом створення творів мистецтва різних видів та жанрів; обладнання для дослідження та зберігання творів мистецтва, інформаційні та комунікаційні технології.

Орієнтація освітньої програми

Освітньо-професійна
Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця в сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, що передбачає застосування певних вмінь, теорій, положень і методів в мистецькій діяльності. ОП спрямована на формування таких компетентностей здобувачів освіти, що уможливають їх всебічний, професійний, інтелектуальний, соціальний та творчий розвиток з урахуванням нових реалій та викликів сьогодення
Методи – аналізу та синтезу, формотворення та абстрактного мислення; методики – інноваційні методики створення та реставрації мистецьких об'єктів; композиції, стилізації, трансформації, кольорової гармонізації, пластичного формотворення, синтезу просторової організації, реставрації; теорія і методологія проведення наукових досліджень в сфері образотворчого мистецтва; технології використання матеріалів та технік образотворчого та декоративного мистецтва, реставрації.

<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Освітньо-професійна програма передбачає всебічне вивчення багатогранності класичних і сучасних категорій та концепцій, напрямків образотворчого мистецтва та реставрації, що передбачає застосування теорій, положень і методів мистецької діяльності, а також розвиток просторового, композиційно-образного мислення та орієнтації на актуальні процеси у світовому мистецькому просторі.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливість у підготовці професійної еліти, орієнтованої на цінності креативності, інновацій, свободі думки, відкритості та прозорості, проактивності, партнерства, які є необхідними для сталого регіонального розвитку. ОП полягають у спрямованості навчального процесу на практичну діяльність для вирішення конкретних ілюстративних та проектних задач, пленерну, виробничі практики, що визначено такими цілями: застосування практичних навичок у мистецькій сфері (виробничі функції); генерування нових ідей (креативність); розвиток навичок використання інформаційних та комунікаційних технологій; формування здатності працювати у світовому мистецькому контексті, здійснювати культурно-просвітницьку місію, відроджувати національну ідею шляхом реставрування творів мистецтва. Дана програма передбачає цілісний підхід у частині формування у студентів мистецького світогляду, художньо-естетичного сприйняття дійсності, набуття навичок художнього досвіду, а також навчання процесу творення мистецького твору як результату суспільних та індивідуальних аспектів буття; підготовка фахівців широкого профілю з уміннями і навичками, які дозволяють працювати в національних і міжнародних освітніх, культурних структурах, практикуючи професійні навички та інструменти</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010:</p> <p>2452.2 25229 82, 1 Художник</p> <p>2452.2 25268 86 Художник-реставратор</p> <p>2320 Вчитель спеціалізованого закладу загальної середньої освіти</p> <p>2320 Викладач мистецького ліцею</p> <p>1229.6 Керівник студії (за видами мистецтва і народної творчості)</p> <p>2452.2 Керівник самодіяльного об'єднання прикладного та декоративного мистецтва</p> <p>Також можуть працювати на підприємствах чи в організаціях із наданням послуг у галузі образотворчого та декоративного мистецтва або займатися індивідуальною мистецькою практикою</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Продовження освіти за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти та/або набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.</p>

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	<p>Ґрунтуються на принципі особистісно-зорієнтованого підходу, дуального принципу та дистанційного навчання. Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації, вбудовані до системи управління навчанням (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (MS Teams, ZOOM, GoogleMeet, Skype та ін.), форуми, чати, сервіси GoogleWorkspaceforEducation тощо.</p> <p>Інформаційна підтримка щодо участі студентів у конкурсах на одержання іменних стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних); сприяння участі студентів у студентських виставках, наукових олімпіадах, конкурсах, що створює освітню платформу для hard та softskills. Зараховуються результати формальної та інформальної освіти, згідно «Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в ЦДУ імені В. Винниченка» http://surl.li/kmrjrp</p> <p>Студентоцентроване навчання, передбачає поєднання проблемно-орієнтованого навчання з індивідуально-творчим, електронне навчання в системі GoogleClassroom, самонавчання, навчання на основі досліджень тощо відповідно до таких нормативних актів:</p> <p><u>Положення про організацію освітнього процесу в Центральнотукаїнському державному університеті імені Володимира Винниченка на 2024-2025 навчальний рік</u></p> <p><u>Положення про студентське наукове товариство Центральнотукаїнського державного університету імені Володимира Винниченка</u></p> <p><u>Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральнотукаїнського державного університету імені Володимира Винниченка</u></p>
Оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання за освітньою програмою здійснюється на принципах об'єктивності, системності, відкритості, прозорості, доступності, з урахуванням індивідуальних можливостей студентів. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано/не зараховано) та кредитна трансферно-накопичувальна (100-бальна) система (ЄКТС), яка передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності.</p> <p>Контрольні заходи оцінювання включають поточний та підсумковий контроль.</p> <p>Основні форми поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань здобувачів освіти визначаються робочою програмою дисципліни. Екзамени/заліки з освітніх компонентів, поточне тестування, перевірка практичних завдань, звітів з практик, результатів неформальної освіти за наявності, атестація формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.</p> <p>Основні форми підсумкового контролю: семестровий</p>

	<p>контроль (семестровий екзамен, диференційований залік або залік), захист кваліфікаційної роботи. Система оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК1Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2.Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК5.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК11.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12.Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК14 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципів неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності</p>
Фахові компетентності спеціальності (СК)	<p>СК14 Розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища, володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки</p>

	<p>СК15 Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.</p> <p>СК16 Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей</p> <p>СК17 Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах</p> <p>СК18 Генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва</p> <p>СК19 Здатність інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p> <p>СК20 Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача</p> <p>СК21 Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально- предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання</p> <p>СК22 Здатність використовувати професійні знання у практичній образотворчій діяльності.</p> <p>СК23 Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності</p> <p>СК24 Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно- комунікаційних технологій</p> <p>СК25 Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах</p> <p>СК26 Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх навчальних закладах</p> <p>СК27. Здатність володіти знаннями й уміннями, спрямованими на досягнення успіху в професійній кар'єрі; враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, індивідуально-особистісних особливостей.</p>
--	--

7 – Програмові результати навчання

	<p>ПРН01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.</p> <p>ПРН02 Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях</p> <p>ПРН03 Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.</p> <p>ПРН04 Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням</p> <p>ПРН05 Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел</p> <p>ПРН06 Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та</p>
--	---

матеріалах.

ПРН07 Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом

ПРН08 Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу

ПРН09 Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід

ПРН10 Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування,)

ПРН11 Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи

ПРН12 Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності. Здатність планувати процес навчання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі та у позашкільних закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.

ПРН13 Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності художника.

ПРН14 Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функцію та естетичну специфіку у комунікативному просторі

ПРН15 Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів

ПРН16 Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва

ПРН17 Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації

ПРН18 Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності

ПРН19 Дотримуватись морально-етичних норм, принципів і правил поведінки в сучасному суспільстві

ПРН20 Володіти здатністю охвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Кадрове забезпечення відповідає вимогам п. 35, п. 37 та п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Це підтверджується наявністю штату кваліфікованих науково-педагогічних працівників, які мають відповідну освіту та досвід роботи: і конкретизувати за кількісними показниками за вимогами вказаних вище пунктів ЛУ для цієї ОП

До реалізації програми залучено не менше 50% науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та/або вченими званнями, в тому числі Заслужений працівник культури України, Заслужений працівник освіти України член Спілки художників України, члени Національної спілки майстрів народного мистецтва України, члени спілки дизайнерів України

Усі науково-педагогічні працівники, згідно укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації (у тому числі і в зарубіжних університетах) (Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЦДУ <http://surl.li/kbbre>), беруть активну участь у творчих проектах.

Матеріально-технічне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньої програми Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація відповідає ліцензійним умовам.

Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за першим Здобувачі мають вільний доступ до матеріально-технічних, навчально-методичних та інформаційних ресурсів. Лекційні аудиторії обладнані проектором; живописні та рисункові класи-майстерні мають спеціальне світлове обладнання, гіпсомодельний та натюрмортний фонд, мольберти; аудиторії з комп'ютерним обладнанням мають фахове програмне забезпечення. Готуватися до занять студенти можуть в спеціально облаштованих аудиторіях навчального корпусу № 5: № 505(64 кв\м), 402а(33 кв\м), 507б(32,2 кв\м), 507а(32,2 кв\м), 508(63,6 кв\м)У ЗВО діє бібліотечний комплекс площею 2186,9 м2 із читальними залами площею 577,6 м2 на 360 місць.

Наявна матеріально-технічна база та інформаційне забезпечення відповідає нормативним вимогам і забезпечує досягнення визначених в ОП цілей і ПРН з набуття теоретичних знань та формування загальних і спеціальних навичок

(<https://cusu.edu.ua/ua/litsenzuvannia-ta-akredytatsiia/materialno-tekhnichne-zabezpechennia-osvitnoho-protsesu>). Студенти повною мірою забезпечені соціальною інфраструктурою: 3 гуртожитки, санаторій-профілакторій «Юність», медичний пункт, спортивні та актові зали, база відпочинку «Буревісник», Мовний центр, їдальні, Психологічна служба тощо. Усі навчальні аудиторії університету, а також інші інфраструктурні приміщення та

	<p>об'єкти, відповідають санітарно-гігієнічним нормам. Є доступу до мережі Інтернет, діє Wi-Fi</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Освітня підтримка здобувачів вищої освіти в ЦДУ здійснюється шляхом надання доступу до сучасного обладнання, наукових матеріалів, навчальних матеріалів, розміщених на сайті університету та факультету, а також на платформі Google Classroom та в репозиторії університету (http://dspace.cuspu.edu.ua/jspui/). На основі системи Ірбіс функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету, навчально-методичну базу загальним обсягом 200 Гб електронних посібників, навчальних матеріалів, додаткової літератури. Для кожного здобувача створюється персональний акаунт в домені @cuspu.edu.ua, який дає можливість отримати доступ до всіх навчальних матеріалів з будь-якої точки, підключеної до мережі Internet. ЗВО долучає здобувачів до світових освітніх онлайн платформ Coursera, Udey, Edx. Функціонує система управління навчанням Moodle-ЦДУ (http://moodle.kspu.kr.ua/) та гіпертекстове середовище Вікі ЦДУ (https://cutt.ly/d3HzXuz), віртуальне навчальне середовище Хмарка-ЦДПУ: https://owncloud.kspu.kr.ua/</p> <p>Створена та успішно функціонує система змішаного / дистанційного навчання (за потреби) на платформі Google Classroom в корпоративному домені @cuspu.edu.ua, використовуються засоби соціальної комунікації.</p> <p>Освітній процес забезпечений навчально-методичними матеріалами для вивчення дисциплін, переліком завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми з практик, методичними рекомендаціями щодо написання кваліфікаційних робіт, критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів.</p> <p>На офіційному веб-сайті розміщена інформація про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, навчальні плани, графіки освітнього процесу.</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Передбачає можливість національної кредитної мобільності за бажанням студента, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/mDXY5, а також положенням про «Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/nwxO9.</p> <p>Здобувачі вищої освіти мають можливість пройти онлайн курси на освітніх платформах. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти, проходження переддипломної та виробничої практики,</p>

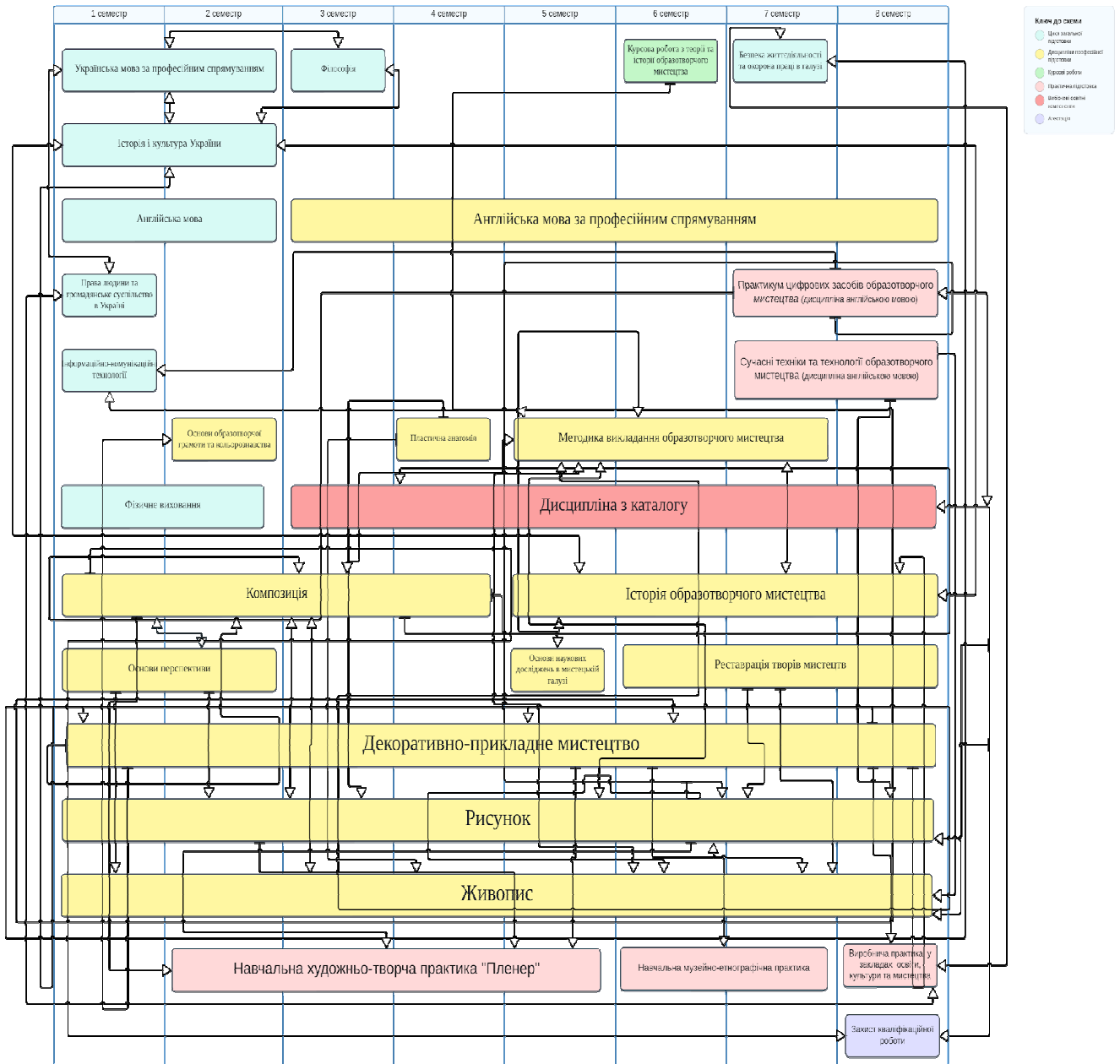
	<p>проведення наукових досліджень і можливість поперезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо.</p> <p>Основні цілі і завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральної української державного університету імені Володимира Винниченка»</p> <p>З метою реалізації Національної кредитної мобільності укладено угоду:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини (№ 17/20 від 21.01.2020 р.) 2. Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (від 27.09.2020 р.) 3. Національним педагогічним університетом ім. М. П. Драгоманова (від 12.11.21р.) 4. Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди (від 02.02.2024)
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Програма розвиває перспективи стажування та участі в науково-дослідних проектах та програмах академічної мобільності за кордоном.</p> <p>Відповідно до «Положення про програму обміну студентами на навчання на підставі міжнародних Угод про співпрацю» https://shorturl.at/CRT06 та «Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/bsuDY</p> <p>Зокрема укладені угоди:</p> <p>Громадська організація «Арт дот» (від 01.02.2023)</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не проводиться</p>

2.Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
<i>1. Цикл загальної підготовки</i>			
ОК1	Українська мова за професійним спрямуванням	4	Екзамен
ОК2	Історія та культура України	4	Залік/екзамен
ОК3	Філософія	3	Екзамен
ОК4	Англійська мова	3	Залік
ОК5	Інформаційно-комунікаційні технології	3	Залік
ОК6	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	Залік
ОК7	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі/Базова загальна військова підготовка	3	Залік
ОК8	Фізичне виховання	4	Залік
Разом:		27	
<i>1.2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ</i>			
<i>1.2.1 Дисципліни професійної підготовки</i>			
ОК9	Іноземна мова за професійним спрямуванням	7,5	Залік/екзамен
ОК10	Рисунок	33,5	Залік диф./Екзамен
ОК11	Живопис	33,5	Залік диф./Екзамен
ОК12	Декоративно-прикладне мистецтво	11,5	Залік диф./Екзамен
ОК13	Композиція	4,5	Залік диф./Екзамен
ОК14	Історія образотворчого мистецтва	4	Залік диф./Екзамен
ОК15	Основи перспективи	3,5	Залік диф./Екзамен
ОК16	Основи образотворчої грамоти та кольорознавства	3	Екзамен

OK17	Комп'ютерна графіка	3	Екзамен
OK18	Пластична анатомія	3	Екзамен
OK19	Основи наукових досліджень в мистецькій галузі	3	Диф.залік
OK20	Методика викладання образотворчого мистецтва	6	Диф.залік/ Екзамен
OK21	Реставрація творів мистецтв	7	Диф.залік/ Екзамен
OK22	Сучасні техніки та технології образотворчого мистецтва	3	Диф.залік
OK23	Цифрові засоби образотворчого мистецтва (англійською мовою)	3	Диф.залік
1.2.2 Курсові роботи			
OK24	Курсова робота фаху	1,5	Диф.залік/захист
Практична підготовка			
OK25	Виробнича практика в закладах освіти культури та мистецтва	10,5	Диф.залік
OK26	Навчально художньо-творча практика «Пленер»	7	Диф.залік/перегляд
OK27	Навчальна музейно-етнографічна практика	3,5	Диф.залік/перегляд
OK28	Дипломне проєктування	6	
Вибіркові освітні компоненти ОП*			
ВК	дисципліни з каталогу	60	залік
Атестація			
A-1	Захист кваліфікаційної роботи	1,5	Захист
Загальний обсяг нормативних компонент:		180 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг вибірових компонент:		60 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг освітньої програми		240 кредитів ЄКТС	

2.2. Структурно-логічна схема навчальних дисциплін ОП

3.Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: <ul style="list-style-type: none"> ● Публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота зі спеціальності В4 Образотворче мистецтво та реставрація – це завершена робота, яка засвідчує громадянську позицію, високу освітню і професійну підготовку автора, його володіння мистецькими засобами, здатність розв'язувати професійні завдання відповідного рівня. Кваліфікаційна робота передбачає виконання: <ul style="list-style-type: none"> ● творчої роботи, виконаної в матеріалі (за спеціалізацією), реставрації (консервації) твору мистецтва; проектної частини, макету (сценографії); ● пояснювальної записки (реставраційної документації); ● до захисту кваліфікаційної роботи допускаються лише ті студенти, що виконали всі вимоги навчального плану підготовки бакалавра.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	Публічний захист кваліфікаційної роботи забезпечується: <ul style="list-style-type: none"> ● вільним доступом до процедури захисту, розміщенням візуальної інформації про кваліфікаційну роботу та результатів захисту на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу (структурного підрозділу);

Після успішного захисту кваліфікаційної роботи випускникам видається документ встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: атестація здійснюється відкрито й публічно, згідно «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднено на сайті університету за адресою:<http://surl.li/lfkemta> завершується видачею документу встановленого зразка про присудження особі ступеня вищої освіти «бакалавр» в галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки за спеціальністю В4 Образотворче мистецтво та реставрація, кваліфікація Бакалавр образотворчого мистецтва та реставрації. Художник

Опис програми

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
ІК1, ЗК6, ЗК11, ЗК12,	ПРН2, ПРН3, ПРН15	Українська мова за професійним спрямуванням
ІК1, ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК12	ПРН2, ПРН5	Історія і культура України
ІК1, ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК12,	ПРН2, ПРН5	Філософія
ІК1, ЗК4, ЗК6, ЗК13	ПРН2, ПРН15, ПРН16	Іноземна мова
ІК1, ЗК3, ЗК6, ЗК7, СК24	ПРН2, ПРН4, ПРН13	Інформаційно-комунікаційні технології
ІК1, ЗК2, ЗК6, ЗК11, ЗК12	ПРН2, ПРН19	Права людини та громадянське суспільство в Україні
ІК1, ЗК3, ЗК10,	ПРН2, ПРН3, ПРН19	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі
ІК1, ЗК3,		Фізичне виховання
ІК1, ЗК4, ЗК6, ЗК8, ЗК12, ЗК13	ПРН2, ПРН15, ПРН16	Англійська мова за професійним спрямуванням
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК11, ЗК12, ЗК14, СК14, СК15, СК17, СК25, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН20	Рисунок
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК11, ЗК12, ЗК14, СК14, СК15, СК17, СК25, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН20	Живопис
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК9, ЗК11, ЗК12, ЗК14, СК14, СК17, СК18, СК19, СК20, СК23, СК24, СК25, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН18, ПРН20	Декоративно-прикладне мистецтво
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК9, ЗК11, ЗК14, СК14, СК16, СК17, СК18, СК19, СК20, СК25, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН8, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН18, ПРН20	Композиція
ІК1, ЗК1, ЗК3, ЗК5, ЗК7, ЗК11, ЗК12, ЗК13, СК16, СК21, СК24, СК25, СК27	ПРН5, ПРН9, ПРН10, ПРН15, ПРН17, ПРН18	Історія образотворчого мистецтва
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК10, ЗК11, СК27	ПРН4, ПРН8, ПРН15	Основи перспективи
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК11, СК17, СК27	ПРН5, ПРН6, ПРН8, ПРН14, ПРН15	Основи образотворчої грамоти та кольорознавства
ІК1, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6,	ПРН1, ПРН5, ПРН6,	Комп'ютерна графіка

ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК11, ЗК14, СК14, СК18, СК27	ПРН13, ПРН15, ПРН20	
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК11,	ПРН5, ПРН15	Пластична анатомія
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК11, ЗК14, СК16, СК27	ПРН5, ПРН15, ПРН20	Основи наукових досліджень
ІК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, СК20, СК22, СК23, СК24, СК26, СК27	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН9, ПРН12, ПРН15, ПРН17, ПРН18, ПРН19	Методика викладання образотворчого мистецтва
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК11, ЗК12, СК21, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН7, ПРН11, ПРН15	Реставрація творів мистецтва
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК11, ЗК12, ЗК13, СК14, СК15, СК16, СК17, СК18, СК19, СК20, СК24, СК25, СК27	ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН6, ПРН8, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН18	Сучасні техніки та технологій образотворчого мистецтва
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК9, ЗК11, ЗК12, ЗК14, СК14, СК18, СК19, СК24, СК25, СК27	ПРН1, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН20	Цифрові засоби образотворчого мистецтва (англійською мовою)
ІК1, ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, СК14, СК15, СК16, СК17, СК18, СК19, СК20, СК21, СК22, СК23, СК24, СК25, СК26, СК27	ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН8, ПРН10, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН20	Курсова робота фаху
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК10, ЗК11, СК22, СК27.	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН8, ПРН12, ПРН14, ПРН15	Виробнича практика педагогічна у закладах освіти
ІК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК10, ЗК11, СК17, СК22, СК27.	ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН6, ПРН8, ПРН12, ПРН15	Навчально художньо-творча практика «Пленер»
ІК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК10, ЗК11,	ПРН1, ПРН5, ПРН15, ПРН17	Навчальна музейно-етнографічна практика
ІК1, ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, СК14, СК14, СК16, СК17, СК18, СК19, СК20, СК21, СК22, СК23, СК24, СК25, СК26, СК27.	ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН10, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН20	Дипломне проектування

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
K01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		+
K02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях предметної галузі та сфері професійної діяльності.	+		+	+
K03. Здатність до письмової та усної комунікації державною й іноземною (- ними) мовами.	+	+	+	
K04. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	
K05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	
K06 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	+	+		+
K07. Здатність працювати в команді.		+	+	
K08. Дотримуватися морально—етичних норм, принципів і правил поведінки у сучасному суспільстві.	+	+	+	+
K09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+		+
K010. Здатність використовувати базові знання про стан і проблеми екології сучасного світу й України зокрема, розвивати еко-культуру в суспільстві засобами мистецтва	+	+		+
K11. Цінувати і поважати національну своєрідність та мультикультурність			+	+
K12. Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.			+	+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				

K13. Розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища, Володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.	+	+		+
K14. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.	+	+	+	
K15. Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.	+	+		+
K16. Генерувати авторські новаційні пошуки в практику сучасного мистецтва.	+	+		
K17. Здатність інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.	+	+		
K18. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.	+	+		
K19. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання	+	+		+
K20. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.	+	+		+
K21. Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.	+	+	+	
K22. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	+	+	+	+
K23. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.	+	+	+	+
K24. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх навчальних закладах.	+	+	+	

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Ін те гр на л	Компетентності																										
		Загальні компетентності														Спеціальні (фахові, предметні) компетентності												
		ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК14	СК15	СК16	СК17	СК18	СК19	СК20	СК21	СК22	СК23	СК24	СК25	СК26
ПР01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.	+	+				+							+		+	+		+	+	+	+	+					+	+
ПР02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.	+		+			+			+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР03. Застосовувати основні правила морфології та синтаксису для розуміння і складання текстів державною та іноземною (- ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.			+	+					+	+		+									+			+	+		+	+
ПР04. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).	+			+															+								+	+
ПР05. Аналізувати та обробляти	+	+	+	+	+	+						+	+		+						+	+		+		+	+	+

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28
OK1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1		+	+										+											+				+
ЗК2	+	+	+			+														+				+			+	+
ЗК3	+	+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4				+	+				+							+							+					
ЗК5		+	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК7					+								+	+			+			+			+					+
ЗК8												+				+			+									+
ЗК9												+	+			+	+					+	+	+				+
ЗК10							+												+					+	+	+		
ЗК11	+					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК12	+	+	+			+			+	+	+	+		+						+	+		+					+
ЗК13				+					+					+								+		+				+
ЗК14										+	+	+	+				+		+			+	+	+				+
СК14										+	+	+	+				+					+	+	+				+
СК15										+	+											+		+				+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво та реставрація»

	О К 1	О К 2	О К 3	О К 4	О К 5	О К 6	О К 7	О К 8	О К 9	О К 1 0	О К 1 1	О К 1 2	О К 1 3	О К 1 4	О К 1 5	О К 1 6	О К 1 7	О К 1 8	О К 1 9	О К 2 0	О К 2 1	О К 2 2	О К 2 3	О К 2 4	О К 2 5	О К 2 6	О К 2 7	О К 2 8	
ПРН 1										+	+	+	+				+				+	+	+	+		+	+	+	
ПРН 2	+	+	+		+	+	+		+												+		+		+	+	+		+
ПРН 3	+						+														+					+			
ПРН 4					+										+		+							+					
ПРН 5		+	+							+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6										+	+	+	+			+	+					+	+				+		+
ПРН 7										+	+	+										+							+
ПРН 8												+	+		+	+							+		+		+		+
ПРН 9										+	+	+		+							+		+						
ПРН 10														+							+				+				+
ПРН 11																						+							
ПРН 12																					+					+	+		
ПРН 13					+												+							+					
ПРН 14										+	+	+	+			+							+	+		+			+
ПРН 15	+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16												+											+		+				+
ПРН 17									+			+		+							+				+			+	+

